

Kaupunginvaltuusto

08.02.2016

Kaupunginhallitus

§ 30

1.2.2016

Asianro 152/00.04/00/2016

§ 10

Lausunto linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksiSOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

10-02-2016

STM068:00/2016

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 1.2.2016 30 §

"Kaupunginjohtaja Ari Korhonen:

Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö pyytävät Manner-Suomen kunnilta, kuntayhtymiltä sekä muilta tahoilta lausunnot hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi. Kyselyyn vastaamiselle on annettu aikaa 9.2. saakka. Kyselyssä tulee myös ottaa kantaa, mihin itsehallintoalueeseen kunta haluaa kuulua ja ainakin tämä kysymys on käsiteltävä valtuustoissa.

Kaupunginhallitus kävi lausunnosta lähetekeskustelun 18.1.2016 § 12. Lähetekeskustelun pohjalta on luonnosteltu ohessa olevat vastaukset. Itsehallintoalueeseen kuulumista koskevin osin lausunto menee kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Lausuntopyyntö liitteineen on oheismateriaalina.

Raision kaupungin vastaukset linjauksista itsehallintoalueiden perusteiksi koskevaan kyselyyn:

Kysymykset

1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?
Kyllä
Ei
Ei kantaa
2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Aluejako pitää muodostaa siten, että kaikilla alueilla on samat tehtävät. Uudistuksessa ei tule synnyttää "kahden kerroksen" itsehallintoalueita.

Raision kannalta Varsinais-Suomen maakunta on sopivan kokoinen pohja itsehallintoalueelle. Erva-tehtävien osalta maakunta saattaa olla kooltaan liian pieni.

3. **Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille:** Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Etelä-Karjala
Etelä-Pohjanmaa
Etelä-Savo
Kainuu
Kanta-Häme
Keski-Pohjanmaa
Keski-Suomi
Kymenlaakso
Lappi
Pirkanmaa
Pohjanmaa
Pohjois-Karjala
Pohjois-Pohjanmaa
Pohjois-Savo
Päijät-Häme
Satakunta
Uusimaa
Varsinais-Suomi

4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Itsehallintoaluerakenne on syntynyt osana sosiaali- ja terveyspalveluiden rakenneuudistusta. Sosiaali- ja

terveyspalvelut ovat ylivoimaisesti suurin itsehallintoalueiden tehtäväkokonaisuus. Alueratkaisu tulee perustua sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämiseen, ei historiaan perustuvaan maakuntarakenteeseen.

6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia.

Väestömäärä ja sen ennustettu kehitys

Huoltosuhte ja sen ennustettu kehitys

Taloudelliset edellytykset

Mahdollisuudet varmistaa yhdenvertainen sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus

Mahdollisuudet varmistaa kattava sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus

Mahdollisuudet suunnitella ja toteuttaa toimiva

palveluverkko

Mahdollisuudet toteuttaa kustannustehokas

tuotantorakenne

Kielelliset erityispiirteet

Maakuntien välinen luontainen yhteistyö ja työssäkäynti- tai asiointisuunnat

Jokin muu, mikä? *(Alueiden tulee olla sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämismuutoksen mukaan rajattuja, muut maakunnalliset erityispiirteet ovat tälle tavoitteelle alisteisia)*

7. Kaikki itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä. Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Satakunta ja erä-tehtävien osalta Pohjanmaa, muut luontaiset yhteistyösuunnat ovat maantieteellisesti Pirkanmaa ja Uusimaa.

8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Kyllä

Ei

Ei kantaa

9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

-

10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Toistaiseksi ei ole esitetty, mitä hyötyjä tehtävien siirrosta itsehallintoalueelle olisi. Todennäköisesti tehtäväkokonaisuudet muodostavat omat sektorinsa itsehallintoalueen sisällä. On mahdollista, että syntyy jonkinlaista hallinnollista tehostumista ja tukipalvelujen yhteiskäyttöä. Toisaalta organisaation paisuessa liian suureksi tehokkuus todennäköisesti vähenee. Demokratian ja kansalaiskeskustelun kannalta vaikutus voi olla positiivinen, jos itsehallintoalueen valtuustossa käsitellään asioita, jotka ovat eivät aikaisemmin ole kovin paljon herättäneet julkista keskustelua (esim. maakuntakaava).

Terveysturvatehtävät ovat kunnassa tiiviisti kytköksissä myös kaavoitukseen ja tilapalveluihin. Kaikissa ratkaisuissa tulee turvata riittävän asiantuntemus terveysturvatehtävien osalta kunnan tarpeisiin. Mutkattominta yhteistyö on, kun terveysturvatehtävät on kunnan tehtävä. Jos tehtävä siirtyy itsehallintoalueelle, on risikinä, että kunta joutuu varaamaan rinnakkaisen resurssin esimerkiksi koulujen sisäilma-asioiden hoitamiseen asiantuntevasti.

Elintarvikevalvonnan yhteistyö rakennusvalvonnan kanssa tulee olla saumatonta ja helppoa. Toimintojen välille ei saa rakentaa monimutkaisia lausuntopyyntömekanismeja. Samoin paikallistuntemus tulee turvata. Paikalliset toimipisteet ovat välttämättömiä, jos ympäristöterveydenhuollon tehtäviä siirretään itsehallintoalueille.

11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntien yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä?

Käytännön työ tulee toteuttaa siten, etteivät organisaatioiden rajat estä yhteistyötä. Jos ennaltaehkäisy kytketään jäljelle jäävien peruskuntien rahoitukseen, tulee rahoituksen

perustana olevien kriteerien olla sellaisia, että niihin pystytään tosiasiallisesti vaikuttamaan ja että ne ovat objektiivisesti todennettavissa.

12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Koska itsehallintoaluejaon pohjaksi on otettu pienempi maantieteellinen alue kuin aiemmissa sote-ratkaisuissa (ns. erva-alue), olisi syytä pohtia myös itsehallintoalueen pienempää tehtäväkokonaisuutta. Yksi mahdollinen malli on perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhdistäminen, johon luontevasti yhdistyy myös vanhustenhoito sekä muut erityiset sosiaalihuollon tehtävät kuten vammaispalvelut. Työllisyydenhoito ja lastensuojelu voisivat edelleen jäädä niihin peruskuntiin, jotka ovat riittävän vahvoja järjestämään nämä lähipalvelut. Edellä mainittu ratkaisu ei sulkisi pois muiden itsehallintoalueelle ajateltujen tehtävien siirtämistä.

13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

On mahdollista, että koko uudistus kaatuu avoinna olevaan rahoitusratkaisuun. Palvelutarpeeseen nähden edulliset sote-kunnat kuten Raisio voivat menettävää suhteellisesti enemmän valtionosuuksia tulevassa rahoitusratkaisussa. Tämä saattaa johtaa liian suuriin tulonmuodostuseroihin peruskunnissa. Pelkkä sote-vero ei riitä itsehallintoalueiden rahoitukseen, vaan alueellisia eroja on tasoitettava valtionosuus-tyyppisellä järjestelmällä.

Jos sote-ratkaisu perustuisi pienempään tehtäväkokonaisuuteen (ks. kysymyksen 12 vastaus), olisi tuotehinnoitteluun perustuva rahoitus mahdollinen samalla tavoin sairaanhoitopiirienkin rahoitus on nykyisin, eli peruskunnat maksaisivat alueen vastuulla olevista sosiaali- ja terveysterveystoimista käytön mukaan.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Ari Korhonen

Kaupunginhallitus päättää antaa ohessa olevat vastaukset linjauksista itsehallintoalueiden perusteiksi koskevaan kyselyyn.

Lisäksi kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että Raision kaupunki ilmoittaa kuuluvansa Varsinais-Suomen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen.

Kaupunginvaltuusto

08.02.2016

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan heti.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti."

Oheismateriaali

- 3 Lausuntopyyntö
- 4 Hallituksen linjaus aluejaon perusteet, sote-uudistuksen askelmerkit ja aluejakomalli
- 5 Hallituksen linjausten perustelumuuisto
- 6 Diaesitys hallituksen linjauksista
- 7 Hallituksen rahoituslinjaus-20102015

Päätösehdotus Kaupunginhallitus

ehdottaa valtuustolle, että Raision kaupunki ilmoittaa kuuluvansa Varsinais-Suomen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen.

Päätös

Kaupunginhallituksen tekemä ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta sekä säädetyllä tavalla edeltäpäin ilmoitettuna aikana 12. päivänä helmikuuta 2016 yleisesti nähtävänä olleesta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Petra Määttänen
pöytäkirjanpitäjä

19.11.2015

Jakelussa mainitut

LAUSUNTOPYYNTÖ HALLITUKSEN LINJAUKSISTA ITSEHALLINTOALUEJAON PERUSTEIKSI JA SOTE-UUDISTUKSEN ASKELMERKEIKSI

Pääministeri Juha Sipilän hallitus on linjannut 20.10. ja 7.11.2015 tekemillään päätöksillä sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen uudistamisesta sekä perustettavien itsehallintoalueiden määrästä ja aluejaosta.

Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettävät kolme itsehallintoaluetta tukeutuen lailla säädettävän työnjaon mukaisesti vaativimmissa palveluissa muiden itsehallintoalueiden palvelurakenteisiin siten, että sosiaali- ja terveydenhuollossa on maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Hallituksen aluejakoa koskeva linjaus sekä sitä perusteleva muistio ovat lausuntopyynnön liitteinä.

Hallituksen rahoituksen uudistamista koskevan linjauksen mukaan kunnilla ei voi jatkossa olla merkittävää vastuuta sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksesta. Itsehallintoalueiden rahoitusta valmistellaan ensisijaisesti valtion rahoitusvastuun pohjalta, minkä lisäksi myös osittain alueiden omaan verotusoikeuteen perustuvaa ratkaisua selvitetään. Hallituksen rahoituslinjaus on liitteenä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta, itsehallintoalueiden perustamista ja aluehallintouudistusta valmistellaan sosiaali- ja terveystieteiden ja valtionvarainministeriön yhteisessä hankkeessa, jota hallinnoidaan teknisesti sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö ja valtiovarainministeriö pyytävät Manner-Suomen kunnilta, kuntayhtymiltä sekä muilta jakelussa mainituilta tahoilta lausunnot hallituksen linjauksista. Myös muut kuin jakelussa mainitut tahot voivat antaa asiassa lausuntonsa. **Lausuntopyyntöön tulee vastata sähköisellä kyselyllä, jossa on kohdennettuja kysymyksiä hallituksen linjauksista.** Kyselyyn annettuja vastauksia on mahdollista perustella, minkä lisäksi kyselyyn on varattu runsaasti tilaa myös vapaamuotoiselle kommentoinnille.

Lausuntopyynnön materiaalit löytyvät Internet-osoitteesta:
<http://alueuudistus.fi/lausuntopyynnot>

Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. **Kuntia pyydetään ottamaan lausunnossaan kantaa siihen, minkä maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kunta katsoo kuuluvansa sekä perustelemaan kannanottonsa. Sen vuoksi kunnille osoitettu lausuntopyyntö on kohdistettu valtuustoille.** Itsehallintoalueeseen sijoittumista koskevaan kannanottoon suhtaudutaan kunnan virallisena kantana, minkä vuoksi sitä

koskevasta valtuuston päätöksestä tulee toimittaa päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön.

Päätösasiakirjan voi toimittaa joko sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@stm.fi tai postitse osoitteeseen Kirjaamo, sosiaali- ja terveysministeriö, PL 33, 00023 Valtioneuvosto. Päätösasiakirjaan tulee merkitä viite STM068:00/2015.

On mahdollista menetellä myös niin, että valtuusto ottaa kantaa ainoastaan sille osoitettuihin, itsehallintoalueeseen kuulumista koskeviin kysymyksiin ja toimittaa kannasta päätösasiakirjan STM:öön. Tällöin lausuntopyyntöön muihin kysymyksiin voidaan ottaa kantaa muussa kunnan toimielimessä. Mikäli kunta katsoo, ettei sen ole tarpeen ottaa alueiden muodostumiseen virallista kantaa, lausuntopyyntöön voidaan vastata kokonaisuudessaan kunnan valitsemassa toimielimessä eikä päätösasiakirjan toimittaminen ole tällöin tarpeen.

Annetut lausunnot otetaan huomioon hallituksen esityksen laatimisessa. Hallituksen esityksestä pyydetään lausunnot keväällä 2016. Kyselyyn voi vastata suomeksi tai ruotsiksi. Ruotsinkieliset lausuntomateriaalit toimitetaan viikolla 48.

Lausunnot pyydetään antamaan **28.1.2015 klo 16.15** mennessä. Annetut vastaukset ovat julkisia. Lausuntoyhteenvedossa otetaan huomioon vain määräaikaan sähköisesti saapuneet lausunnot.

Sähköinen kysely löytyy Internet-osoitteesta:
<https://www.webropolsurveys.com/S/23CD4E7D9E3E90FB.par>

Kysely ei välttämättä aukea kaikilla selaimilla.

Lisätietoja kyselystä antavat:

Projektijohtaja, alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti, p. 0295163012, tuomas.poysti@stm.fi
 Hallitusneuvos Pekka Järvinen, p. 02951 63367, pekka.jarvinen@stm.fi
 Finanssineuvos Teemu Eriksson, p. 02955 30177, teemu.eriksson@vm.fi

Kyselyn tekniseen toteutukseen liittyvät kysymykset:

Osastosihteeri Riikka Friberg, p. 02951 63629, riikka.friberg@stm.fi
 Osastosihteeri Jaana Aho, p. 02951 63395, jaana.aho@stm.fi

Alivaltiosihteeri

Tuomas Pöysti

Sosiaalineuvos

Kari Haavisto

Finanssineuvos

Teemu Eriksson

LIITTEET

Hallituksen aluelinjaus
 Aluelinjauksen perustelumuuisto
 Diaesitys aluelinjauksesta
 Hallituksen rahoituslinjaus
 Kysely tekstitiedostona
 Luettelo Manner-Suomen maakunnista

JAKELU

Manner-Suomen kunnat
 Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon kuntayhtymät
 Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueet
 Maakuntien liitot
 Pelastuslaitokset
 Kansaneläkelaitos
 Sosiaali- ja terveysalan lupa ja valvontavirasto
 Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
 Aluehallintovirastot
 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
 Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueet
 Sosiaalialan osaamiskeskukset
 Saamelaiskäräjät
 Suomen ympäristökeskus
 Liikennevirasto
 Metsähallitus
 Maaseutuvirasto
 Poliisihallitus
 Tilastokeskus
 Verohallinto
 Tekes

Valtioneuvoston kanslia
 Oikeusministeriö
 Sisäministeriö
 Opetus- ja kulttuuriministeriö
 Maa- ja metsätalousministeriö
 Liikenne- ja viestintäministeriö
 Työ- ja elinkeinoministeriö
 Ympäristöministeriö

Suomen Keskusta
 Perussuomalaiset
 Kansallinen Kokoomus
 Suomen Sosialidemokraattinen Puolue
 Vihreä liitto
 Vasemmistoliitto
 Suomen ruotsalainen kansanpuolue
 Suomen Kristillisdemokraatit

Valtakunnanvoudinvirasto
 Valtakunnansyyttäjänvirasto
 Korkein hallinto-oikeus

Helsingin yliopisto

Tampereen yliopisto
 Turun yliopisto
 Itä-Suomen yliopisto
 Oulun yliopisto
 Arene

Suomen Kuntaliitto
 Kunnallinen työmarkkinalaitos
 Akava
 Elinkeinoelämän keskusliitto
 Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK
 Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
 Julkisalojen koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO
 Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty
 KEVA
 Kilpailu- ja kuluttajavirasto
 Suomen yrittäjät
 Keskuskauppakamari
 Lääkäripalveluyritykset LPY
 Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry
 Sosiaalialan Työnantajat ry
 SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
 STTK
 Suomen Hammaslääkäriliitto
 Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer
 Suomen Lääkäriliitto
 Suomen Yrittäjät
 Svenska Finlands Folkting SFF
 Tehy ry
 Terveyspalvelualan liitto
 Valtakunnallinen sosiaalityön yliopistoverkosto Sosnet
 Valtakunnallinen vammaisneuvosto
 Vammaisfoorumi
 Suomen pelastusalan keskusjärjestö

TIEDOKSI

Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula
 Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä
 Valtiovarainministeri Alexander Stubb
 Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen
 Erityisavustaja Hanna-Maija Kause
 Erityisavustaja Eeva Salmenpohja
 Erityisavustaja Niina Perälä
 Erityisavustaja Tiina Ullvén-Putkonen
 Erityisavustaja Joonas Turunen
 Erityisavustaja Laura Manninen
 Erityisavustaja Sami Miettinen
 Erityisavustaja Tuomas Vanhanen
 Virkamiesohjausryhmän jäsenet
 Projektiryhmän jäsenet

STM osastot
- Kirjaamo
- Hare
VM osastot
VM kirjaamo

